

Regio	: It Fryske Greidhynder
Datum	: 16 november 2021
Tijd	: 17.30 – 20.00 uur
Locatie	: De Buorskip, Beetsterzwaag
Aantal regioleden	: 13 inclusief bestuurstafl – volgens presentielijst
Bestuur KFPS	: Miel Janssen (penningmeester)
Kantoor KFPS	: Nynke Bakker
Voorzitter	: Helga Flapper
Notulen	: Jelly Bruining (Hèt Notulistenteam)

---

1. Opening

De voorzitter, Helga Flapper, heet iedereen welkom.

2. Mededelingen

Bericht van afwezigheid is ontvangen van Evelien Duin, Coby Kruis, Bart Aerts, Lourens van der Meer en Corrie Terpstra.

3. Ingekomen stukken

Er zijn geen ingekomen stukken.

4. Actuele zaken

Miel Janssen, penningmeester bestuur KFPS, stelt zich voor.

Hij benoemd dat onderzoek is gedaan naar de governance van de vereniging. In de Phryso en op de website is melding gemaakt van de constatering dat de Hengstenkeuringcommissie de statuten en reglementen heeft nageleefd. Door het bestuur en de voormalige hengstenkeuringscommissie wordt er waarde aan gehecht om dit te benadrukken. De Ledenraad heeft haar rol daarin goed vervuld. Het zeer kritische geluid was opbouwend van aard. Dit was goed om de vereniging op een bepaalde manier bij te sturen.

Er wordt gewerkt aan voorbereidingen voor de hengstenkeuring en de Friesian Proms. Of dit door kan gaan is afhankelijk van nieuw te verwachten coronamaatregelen.

Stichting Faderpaard staat voor een gedeelte garant voor de Friesian Proms en zal meedragen in de kosten/opbrengsten.

Als evenementen niet doorgaan dan wordt dit jaar 80% van de kosten door de overheid vergoed (regeling is geldig t/m 31-12-2021). Voor 2022 zijn de eventuele kosten niet bekend. Bij niet doorgaan van evenementen wordt als alternatief de meest financieel voordelige hengstenkeuring gekozen.

Er is gestart met werving voor een nieuwe directeur. Ook wordt er gekeken naar nieuwe huisvesting van het stamboekkantoor.

Het team op het kantoor is op orde. Per 1 december 2021 begint Greetje Swart als manager Keuringszaken en zal Arie Hamoen het KFPS versterken als coach op het gebied van fokkerijzaken.

5. Verslagen vorige vergaderingen en terugkoppeling verslag LR-vergadering

5.a. Vaststellen verslag vorige vergaderingen

Verslag online regiovergadering It Fryske Hynder en Het Friese Paard van 19 mei 2021

Het verslag wordt vastgesteld door de vergadering van It Fryske Hynder.

Naar aanleiding van:

Pag. 4 Financiën: Gevraagd wordt of de 4 miljoen voor KFPS is of voor st. Faderpaard. De penningmeester antwoordt dat dit volledig voor KFPS is. Het betreft alleen het stamboek. De jaarrekening van st. Faderpaard is opgenomen op de website van de stichting.

5.b. Terugkoppeling verslag LR-vergadering door een van de ledenraadsleden uit de regio Gerrit Stelwagen en bestuursleden beantwoorden vragen.

Wat is de reactie geweest van het bestuur op de brief van Jaap Boersma? Hij vraagt een extra regio bijeenkomst.

Dit komt in de volgende ledenraad aan de orde.

Ben Nijhof vraagt nader onderzoek naar Koos Naber. Wat was er aan de hand? Er zijn signalen afgegeven over het centraal onderzoek in het verleden. Het bestuur zit nu dichter op trajecten. Het toezicht is intensiever geworden.

Voorzitter Detlef Elling nam met een presentje afscheid van verschillende mensen. Het bestuur heeft scheidende bestuursleden in het buitenland eveneens een presentje gestuurd. Van deze mensen is een deel opnieuw aangetreden.

6. Financiën

6.a. Begroting 2022

Toelichting door Miel.

Vragen/opmerkingen:

Er zitten coronarisico's in de begroting.

Paarden in het buitenland moeten weer gekeurd. Dat is twee jaar niet gebeurd.

De begroting is in lijn met andere jaren. Dit geldt niet voor de tarieven. Onder agendapunt 6.b komt dit aan de orde.

Vanuit governace onderzoek is opgemerkt dat stamboek duur is. Er is een benchmark met KWPN gedaan om te kunnen vergelijken. Voorstel voor geconstateerde verschillen:

De verkoopadministratie verlagen; verlaging IBOP, ter stimulering van gebruik; verhoging van inschrijfgeld van de stamboekhengst, daarbij vervalt nabetaling van inschrijving. Dit is in lijn met andere stamboeken.

Rondom de hengstenkeuring: Veel kaarten en tafels worden om niet weggeven. Gekeken wordt hoe die groep kleiner te maken zodat er meer mensen betalende mensen in de lounge kunnen worden uitgenodigd.

6.b. Vaststellen contributie en tarieven 2022

De vergadering stemt in met het voorstel voor vaststellen contributie en tarieven 2022.

7. Jaarplan 2022

Nynke Bakker geeft een toelichting op het Jaarplan.

Vragen/opmerkingen:

Stimulering fokkerij: Met de nieuwe, meer gebruiksvriendelijke website kan worden gekeken of meer verkoopondersteuning kan worden geboden bijvoorbeeld door middel van veilingen.

Dit is geen kernactiviteit maar zou voor stimulering van de fokkerij kunnen zijn. Uit de enquête blijken voor- en tegenstanders. Onderzocht wordt om daarmee te starten. De vergadering adviseert het bestuur om niet met de veilingen verder te gaan maar zich te richten op de kernactiviteiten.

Onderzoek naar trainingen belasting in het centraal onderzoek, vervolgonderzoek:
Aanpassing trainingsschema wordt bekeken op opleveren en om door te gaan.
De vergadering noemt dat het onderzoek is verzwakt door tuigen en mensen bij elkaar te brengen. Het doel is zowel meer als de beste hengsten. De basis is niet goed. Hiermee wordt bedoeld: De mensen die het onderzoek mee uit moeten voeren.
In de ABFP zijn de gegevens al langere tijd bekend.
Miel Janssen merkt op dat het traject nu anders is vormgegeven.
Louwrens Mellema vindt dat de ABFP-test tijdens het centrale onderzoek gedaan moet worden omdat uit de test veel meer informatie volgt dan uit keuring van een klein aantal hengsten. Het centrale onderzoek vormt geen meerwaarde in de fokkerij. Het paard wordt niet verbeterd. Het hele traject gaat om een goede manier van trainen. Op onderdelen worden resultaten gemist. Nynke Bakker vult aan dat dit gaat over overbelasting bij trainingen. Koos Naber adviseert bestuur en inspectie.
Louwrens Mellema heeft ervaren dat er onvoldoende toezicht is. Dit wordt door Nynke uitgezocht.
Louwrens Mellema: Bloedtesten kunnen worden gedaan bij aankomst bij de keuring en nadien zodat het bloed kan worden getest en vergeleken. Daarnaast wordt het bestuur gevraagd om in het voorjaar een reglement te maken over het verschijnen van hengsten op de keuring waarvan de sperma niet optimaal is bevonden. Annet Jonkers vermoedt dat er fouten worden gemaakt bij het opvangen van sperma waardoor de kwaliteit niet goed uit de test komt.
In het centraal onderzoek is de uitvoering bijgestuurd om tot een gezondere belasting te komen. De verrichtingsjury adviseert aan de hengstenkeuringscommissie.

Herintroductie hengstencompetitie: Hengstenhouders zijn niet positief. Vanuit fokkers is de vraag er wel. Bij het KWPN is er een verplichting. Bruikbaarheid is gevraagd.

Hengstencompetitie: Deze is vergelijkbaar met vorige maar is minder vaak en is meer centraal tijdens andere evenementen met Friese fokkers. In de eerste twee jaar komen goedgekeurde hengsten. Dit is een pilot.

Onderzoek levensduur, resultaten analyseren en ontwikkelen van genetisch parameters:
De werkgroep fokkerijraad is hier mee bezig alsook een student van de universiteit Utrecht. Vervolgonderzoeken dna-profiel lopen in het buitenland voor slokdarm, aortaruptuur.
Gerrit Stelwagen stelt voor dat het Stamboek vraagt om de betreffende paarden aan te melden.

Inteelt: Elk jaar wordt een berekening gemaakt. Dit komt al een aantal jaren uit rond een half procent. Het advies is om onder het procent te blijven om afwijkingen in het ras te voorkomen.

Gerrit Stelwagen heeft een hengst met 24 procent inteelt, vrij van waterhoofd dwerg. De hengst is ingeteelt op zijn familie en is onverwant ten opzichte van zijn populatie. Wat is dan het probleem van inteelt? Gerrit ziet te weinig variatie op dit moment en maakt zich daar zorgen over. Uitsluiten geeft risico. Het kan juist een opening geven. Breder aanwijzen zou een optie kunnen zijn voor bloedspreiding. Best aangewezen hengsten zijn geen garantie voor resultaat.

Nynke Bakker: Een grondig onderzoek kan interessant zijn naar in hoeverre genen verwant zijn.

8. Benoemingen

- Ledenraad
Niet van toepassing bij It Fryske Hynder.

Voordracht vanuit bestuur:

- Fokkerijraad
Aftredend: Laurens van der Meer, Jan van Weperen, Udo de Haan,
Voordracht: Hans Boersma, Peter Spahn en Tjitse Bouma.

- Hengsten(her)keuringsjury
Volgens de statuten worden elk jaar juryleden benoemd.
Voordracht: Piet Bergsma, Corrie Terpstra en Reijer van Woudenberg (Ellen van Gastel aspirant HKC lid).
Voordracht: Sabien Zwaga, Bart Bax, Jan Hellinx

- Verrichtingsjury
Ito Werkman en Jos van der Wal.
Toevoeging: Er zijn 2 aspirant inspectieleden gekozen: Manuel Gasseling en Popke van der Meulen.

Wil Thijssen wordt senior jurylid.
Dit is voor de ledenraad om over te besluiten.

Gerrit Stelwagen pleit voor verjonging en vraagt het bestuur te zorgen voor aspiranten bij de verrichtingsjury.
Nynke Bakker benoemd dat vorig jaar jongere mensen zijn bijgevoegd. Ellen van Gastel komt bij de hengstenkeuringsjury. Ze loopt eerst een jaar mee als aspirant.
Leeftijd van juryleden is niet een officieel criterium.

9. Herformulering KFPS-fokdoel

Vragen/opmerkingen:
Gerrit Stelwagen vraagt punt 4 te verplaatsen naar punt 1.
De vergadering sluit hierbij aan.

10. Hengstenkeuringsreglement: integratie diverse reglementen hengstenselectie

10.a. Wijzigingen reglement hengstenkeuring
Art. 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25
De vergadering stemt in met de wijzigingen in het reglement hengstenkeuring.

10.b. Wijziging huishoudelijk reglement artikel 106
De vergadering stemt in met de wijziging huishoudelijk reglement artikel 106.

11. Registratiereglement: wijziging normering sportpredicaat

Dit geeft een wijziging voor het sport elite predicaat en wordt aangepast.
De vergadering stemt in met de wijziging normering sportpredicaat.

12. Keuringsreglement: uitgestelde keuringsdatum zogende Ster- en Kroonmerries

Veulens geboren na 30 april kunnen worden aangeboden na de centrale keuring. Eventuele promotie vindt eind oktober plaats.

Gerrit Stelwagen benoemd dat er weinig zogende merries aanwezig zijn op keuringen. Het wordt niet gestimuleerd om met een zogende merrie te komen. Het blijft een lastig punt om de zogende merrie goed te beoordelen. Gerrit is voor herinvoeren van thuiskeuringen.

13. Evaluatie keuringsseizoen 2021

Locatie keuringen versus fokdagen. Er is een enquête onder leden gehouden.

Nynke Bakker geeft een toelichting op de resultaten.

Vragen/opmerkingen:

Blindkeuren wordt toegejuicht door de vergadering, voor een objectiever beeld van de jury.

Opmerkingen naar aanleiding van het voorstel voor keuringen 2022 voor minimaal 25 en maximaal 40 per locatiekeuring: Locatiekeuring of stamboekkeuring is keuze. Er wordt een positievere houding verwacht vanuit het bestuur, niet alleen keuzes op basis van kosten. Bij locatiekeuringen waren de paarden rustiger. Gevraagd wordt te kijken naar een combinatie. Klantvriendelijk houden en niet teveel op aantallen sturen. Dit is ter bespreking binnen de Ledenraad.

Primering 3-jarigen: Gerrit Stelwagen maakt zich ernstig zorgen over het aantal aanwezige 3-jarigen op keuringen ten aanzien van de toekomst. Hij vraagt uit te zoeken waarom er niet meer aanbod is.

Kroon en modelmerries centrale keuring: Gerrit Stelwagen benoemd het aantal van 10 model merries in 2021. Voor het populatieaantal zouden er 10 tot 15 hengsten en tot 20 model merries moeten zijn. Duurzaamheid zou mee moeten tellen.

14. Rondvraag

Gerrit Stelwagen:

Lezing online: Mevrouw Oosterbaan is een nieuw fokkerij raadslid enz. Daar mist een zinnetje. Graag toevoegen: Er is wel 50% kans op een drager.

Mevrouw Zwaga had een lezing over exterieur. Hier wordt beweerd dat veel paarden worden zwartgeverfd. Reactie vergadering: Ze zegt dat het gebeurt, niet dat het is geconstateerd.

Pilot: Manenkam en keuringsresultaten. Bij een veulenboekmerrie met C-lijn, een S-je of een omvallende manenkam, daar zitten consequenties aan. Dan wordt het paard geen kroon meer. Nynke Bakker weet dat dit in de fokkerijraad is besproken. Er is een discussie geweest en dit is besproken in de regio- en ledenraadsvergadering.

Er is afscheid genomen van Ids Hellings. Een vaststellingsovereenkomst heeft goedkeuring nodig van de Ledenraad. Nynke Bakker: Dat is gebeurd in een besloten vergadering.

Wie zitten er in de Denktank? Dit is opgezet naar aanleiding van de enquête over fokkerij vraagstukken. Nynke Bakker: Er zijn mensen gevraagd vanuit de fokkerij vereniging, fokkerijraad, fokkers en dergelijke.

Centraal onderzoek in Amerika heeft vanuit KFPS niet plaatsgevonden. Het is wel opgestart maar er is geen onderzoek geweest. KFPS heeft geadviseerd geen centraal onderzoek te doen omdat er geen jury uit Nederland bij aanwezig kon zijn.

Dragerschap waterhoofd en dwergen: zes jaar geleden is door Gerrit een voorstel gedaan om een punt op de horizon te zetten. De duurzaamheid van een Fries paard is ca. 12 jaar, binnen de fokkerij criteria. Gerrit maakt zich er zorgen over dat een vrije merrie kan fokken met een dragende hengst. Miel Janssen weet dat zolang dat niet extreem doorslaat dit geen probleem is. Binnen de kaders van de wet is dit toegestaan. Nynke Bakker stelt voor het voorkomen van verder te onderzoeken en te bekijken of het wenselijk is om het in de toekomst toe te voegen als selectiecriteria. Hiervoor is onderzoek nodig.

Veulenboekhengsten in beeld brengen. Een dekvergunning is business geworden. Gevraagd wordt dit inzichtelijk te maken voor Nederlandse fokkers alsook of ze worden beoordeeld. Nynke Bakker antwoordt dat dit in de Phryso wordt opgenomen. Na beoordeling volgt publicatie.

15. Sluiting

De voorzitter, Helga Flapper, sluit de vergadering om 20.15 uur. Ze bedankt de aanwezigen en wenst iedereen wel thuis.